

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS BŪVES (PATVERTNES)

Ieviešana, apsekošana, marķēšana, pieejamība
sabiedrībai, plānotais finansējums

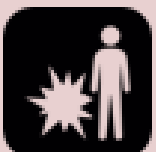
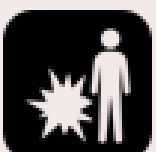
LPIA, Salacgrīva
2025. gada 7. februāris

Ivars Nakurts
VUGD priekšnieka vietnieks

GROZĪJUMI CIVILĀS AIZSARDZĪBAS UN KATASTROFAS PĀRVALDĪŠANAS LIKUMĀ

Patvertne – būve vai tās daļa, kas paredzēta cilvēku aizsardzībai no bīstamiem faktoriem, kas rodas katastrofas, militāra iebrukuma vai kara gadījumā

Patvertnes tips	Aizsardzība pret	Izvietojums	Izveidošanas prasības
*I kategorija	 	 A un B KIO patstāvīgi uzturas darbinieki	Obligāti
*II kategorija	 Starojums	 - dzīvojamā māja >5 virszemes stāvi - izglītības iestāde - ārstniecības iestāde - publiskā ēka >2500 m ²	Obligāti izņemot gadījumus, kad pašvaldība ļauj nebūvēt.
**III kategorija		 Pagrabstāvos, pazemes stāvos, cokola stāvos	Brīvprātīgi

*I un II kategorijas patvertņu būvniecība piemērojama tikai objektiem kas projektēti pēc 2026. gada

**III Kategorijas patvertnes aizsardzības un novērtēšanas prasības ir pielīdzināmas VUGD izstrādāto vadlīniju prasībām

NORMATĪVO DOKUMENTU BĀZE, KURA NOSAKA PATVERTŅU IEVIEŠANU

Patvertņu
būvnormatīvs
LBN 210-24

Vadlinijas
«Minimālās
prasības telpu
pielāgošanai III
kategorijas
patvertnei»

Civilās
aizsardzības
zīmju sarakstu
un to
izvietošanas
prasības

Grozījumi
«Noteikumi par
civilās
aizsardzības
plānu
struktūru un
tajos
iekļaujamo
informāciju»

ĒKU ASPEKOŠANAS METODIKA

TEPLAS STĀVOKĻA NOVĒRTĒJUMS		JĀ	NĒ	PIEZĪMES
Būtiskā neatbilstība	Telpā atrodas elektrotīkls (virs 0,4 kV), ūdensvada, apkures, kanalizācijas un citas maģistrālās inženierkomunikācijas (izņemot ēkas iekšējos inženiertīklus)			
	Telpa ir applūdusi			
Iespējami uzlabojumi	Redzamas applūšanas pēdas			
	Novērojamas pelējuma pēdas			
	Ārslenu konstrukcijās ir platības ziņā lieli atvērumi (logi, vārti, utt.)			
	Atrodas bīstamas ķīmiskas, uzliesmojošas, viegli uzliesmojošas un sprādzienbīstamas vielas			
	Atkritumi, būvgruži, konstrukcijas un priekšmeti ar asām malām (var radīt papildu apdraudējumu cilvēkiem, uzturoties patvertnes telpā)			
	Rezerves izeja			
	Dabiskā ventilācija			
	Piespiedu ventilācija			
Papilduformācija	Apkure			
	Ūdensapgāde			
	Kanalizācija			
	Energoapgāde			
	Durvis izgatavotas no nedegošiem materiāliem (metāla vai ar skārdu apšūts koks)			

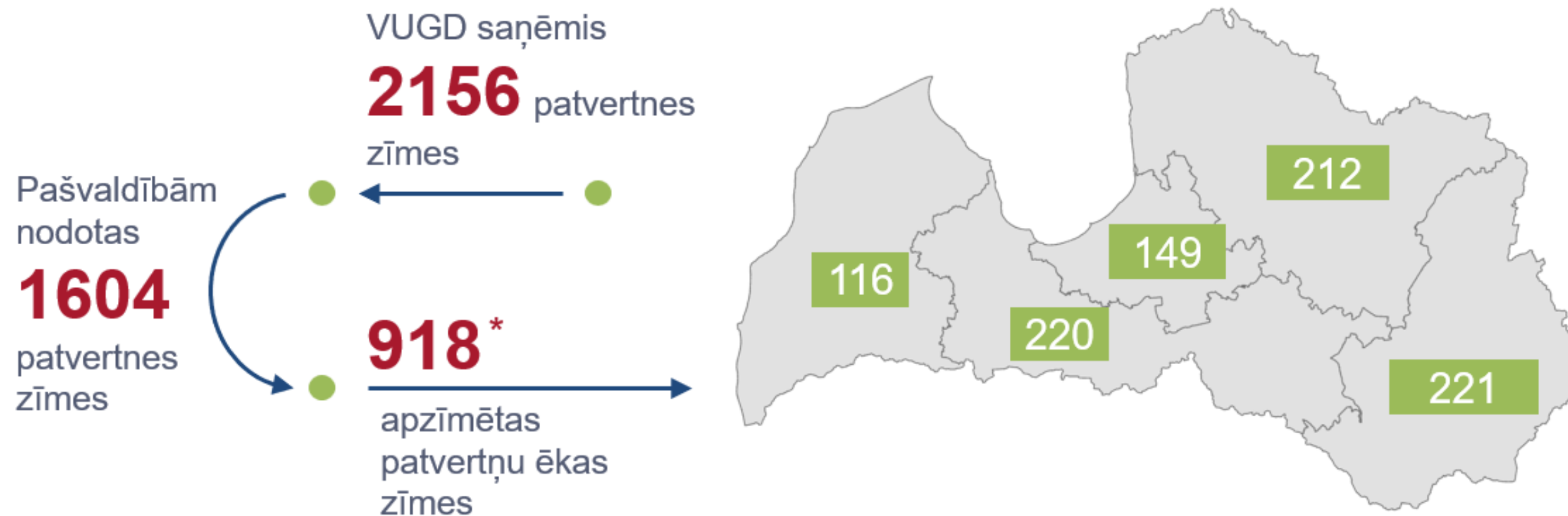
ĒKU ASPEKOŠANAS REZULTĀTI - ATBILSTĪBA PATVERTŅU PRASĪBĀM

*1535 objekti netika vērtēti (cokolstāvs, KIO, IeM, AIM vai NBS objekti, nodeguši, aizbērti, mainījies īpašnieks, neapsaimniekoti u. c.)

Atjaunināts 30.01.2025

PATVERTNES ZĪMJU IZVIETOŠANA PAŠVALDĪBU ĒKĀS

*Informācija par apzīmētajām patvertnēm tiek apkopota un aktualizēta katru trešdienu.

Atjaunināts 30.01.2025

IEDZĪVOTĀJU UZŅEMŠANAS SPĒJAS PATVERTNĒS

43,6%

Kapacitāte 28,46%

Iedzīvotāju ietilpst buferzonā (var sasniegt patvertni, bet nav garantēta vieta tajā)

65,3%

531 416 iedz. no 816 418 kapac.

No buferzonā aptvertajiem iedzīvotājiem ir nodrošināta vieta patvertnē

Rādītājs teorētisks - netiek ņemta vērā iedzīvotāju konkrētā lokācija, piemēram, Rīgā patvertnēs trūkst vietu, bet Ļaudonā brīvas vietas vēl ir

Patvertnes:

- atbilst
- daļēji atbilst

Patvertnes kapacitāte pret iedzīvotāju skaitu buferzonā:

- lielāka
- mazāka

Iedzīvotāju blīvums 100x100m slānis:

- ≥ 10001
- 1001 – 10 000
- 101 – 1000
- 11 – 100

- 300 m buferzona ap patvertni

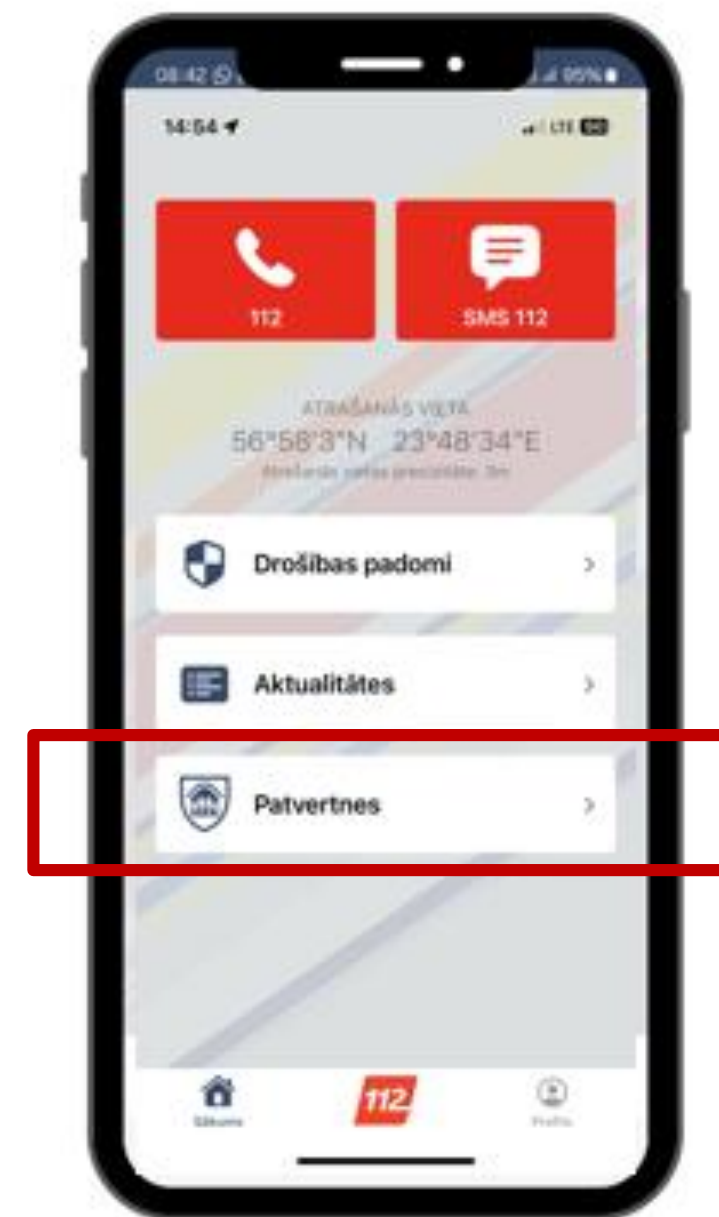
Buferzonu paredzēts noteikt 300 m rādiusā ap paredzēto patvertni

IECERE - INFOFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA SABIEDRĪBAI

DRĪZUMĀ - 112 LATVIJA LIETOTNĒ

DRĪZUMĀ - WWW.112.LV MĀJASLAPĀ

PLĀNOTIE FINANSĒJUMA AVOTI - 1/4

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021. – 2027.gadam

- ↳ ES Fondu tematiskās komitejas sēdē (22.01.2025.) panākta vienošanās, ka civilās aizsardzības būvju pielāgošanai un aprīkošanai tiks novirzīti **aptuveni 20 miljoni euro**;
- ↳ sagatavoti un iesniegti nepieciešamie ERAF programmas grozījumi saskaņošanai ar Eiropas Komisiju;
- ↳ aktivitāti plānots īstenot kā atsevišķu SAM 5.politikas mērķa ietvaros;

PLĀNOTIE FINANSĒJUMA AVOTI - 2/4

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021. – 2027.gadam

- ↳ **sasniedzamais mērķis: vismaz 500 valsts un pašvaldības objektu pielāgošana un aprīkošana** atbilstoši III kategorijas vadlīnijās noteiktajam apjomam;
- ↳ atbildīgā iestāde: VARAM ar ciešu leM/VUGD iesaisti
- ↳ finansējums: līdz 30 000 euro katra objekta pielāgošanai un vienkāršoto izmaksu modeļa izmantošana;
- ↳ priekšatlases izmantošana: tuvāko nedēļu laikā tiks sagatavoti kritēriji un saraksts ar primāri atbalsta saņemšanai virzāmiem objektiem (sekos konsultācijas ar pašvaldībām un ministrijām).

PLĀNOTIE FINANSĒJUMA AVOTI - 3/4

Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta 2021. – 2028.gada plānošanas periods

- ↳ donori pauduši **konceptuālu interesi** iekļaut finanšu instrumentā ieguldījumu civilās aizsardzības infrastruktūrā;
- ↳ piedāvājums šim mērķim atvēlēt **vismaz 20 – 30 miljonus** no programmā pieejamām investīcijām;
- ↳ atbildības sadalījums un īstenojamās aktivitātes principā ERAF paredzēto aktivitāšu turpinājums, paredzot vēl 500 – 750 objektu pielāgošanu

PLĀNOTIE FINANSĒJUMA AVOTI - 4/4

Pašvaldību budžets:

- ↳ Likumprojektā "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" noteiktais **pašvaldību aizņēmumu kopējais palielinājums 168 138 258 euro apmērā** attiecināms arī uz **patvertņu izveidošanu** (38. panta 14. punkts).
- ↳ Labās prakses piemēri:
 - Rīga paredz **1,5 milj.** ieguldīt 30 patvertņu vietu sakārtošanai un labiekārtošanai (arī nekustamā īpašuma nodokļu atlaides).
 - Ķekavas novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 20/2024 «Pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanas kārtība vietās, kur patverties, izveidei daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā»

NORMATĪVIE AKTI

Šobrīd veiktās aktivitātes:

- Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma grozījumi (24-TA-287) paredz MK noteikumus III kategorijas patvertņu nosacījumiem
- ņemot vērā EM un leM nostāju, tiek rosināts šādu prasību atvieglot, tā vietā veidojot vienkāršotas vadlīnijas, kuras būtu piemērojamas III kategorijas patvertņu pielāgošanai, t. sk. daudzdzīvokļu ēku pagrabos (**nosakot Obligātās prasības un Vēlamās prasības**)
- leM un VUGD ir izstrādājuši vadlīnijas III kategorijas patvertņu pielāgošanai, nosakot obligātos nosacījumus un vēlamos nosacījumus

PATVERTŅU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

IEM šobrīd ir identificējusi nepieciešamību izveidot iekšējo kārtību, kurā noteiktu kā lekšlietu ministrijas padotības iestādes nodrošina darbinieku aizsardzību ar telpām, kas pielāgotas patvertnes vajadzībām.

- ↳ Tiek plānots veidot patvertņu izmantošanas noteikumu vadlīnijas, kuras būtu pieejamas citām institūcijām;
- ↳ Pašvaldības var veidot savus iekšējos kārtības noteikumus pēc brīvprātības principa, kas attiecas, piemēram, kas nodrošina patvertņu atvēršanu, uzturēšanu u.c.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

